

כיון שהוא עצמו סמוך על שולחן אחרים פטור מזה, ואי טעמא משום אהבת דעים, גם הסמוך על שולחן אחר חייב:

אלא לפ"ז סתר רמ"א עצמו, דמה שמחייב אשה ע"כ ס"ל הסומך על שולחן אחרים פטור מהטעם משום למלאות חסרון סעודתו של חברו, וא"כ איך פסק אם מחל לו פטור הא לזה הטעם לא מהני מחילה ונמצא מזכה שטרא לבי תרי.

ו"ל שכפי טעמו של הכתב סופר מובן שיטת הרמ"א ואין כאן סתירה, שאם מחל לו פטור, שסו"ס הראה שמחתו, אבל אשה חייבת, שגם היא מחויבת להראות שמחתה.

שיעורו

חיי אדם חלק ב-ג (הלכות שבת ומועדים) כלל קנה סעיף לא

נ"ל דמירושלמי פ"ק סוף הלכה ד'... דגרסינן שם "ר' יודן נשיאה שלח לר' הושעיא רבה חדא עטם וחד לגין דחמר שלח וא"ל קיימת בנו ומתנות לאביונים, חזר ושלח לו חד עיגל וחד גרב דחמר, שלח ואמר לו קיימת בנו ומשלוח מנות".

משמע מזה דמתחלה ששלח לו מתנה קטנה הוא כדרך שנותנים לאביונים ואח"כ כששלח לו מתנה מרובה אמר דזהו משלוח מנות, משמע מזה שאם שולח דבר פחות לעשיר אינו יוצא בזה משום משלוח מנות.

וכתב הביאור הלכה סימן תרצה סעיף ד' "אכן ששאר פוסקים לא הזכירו דבר זה ונכון לזהר בזה לכתחלה"

תשובות והנהגות כרך ב סימן שנד

והנה מדבריו (של החיי אדם בביאור הירושלמי הנ"ל) נשמע חידוש גדול, שלא מספיק לקיום המצוה שיש מנה אחת חשובה רק צריך ששתי המנות יהיו חשובות, דאף שהעגל חשובה עדיין לא יצא עד שיהיה גם ביין שיעור חשיבות, וזהו הלכתא רבתא במשלוח מנות לשלוח שתי מנות חשובות דוקא. (ועיין עוד בבה"ל תרצ"ה בשם ה"חיי אדם").

ומה שנסתפקו אם תלוי בחשיבות אצל הנותן שאצלו נקרא חשוב, והיינו שצריך לפי עשרו, או תלוי בחשיבותו אצל המקבל, יש לתלות בטעם מצות משלוח מנות, שלמפדשים שהוא מטעם ריעות תלוי בנותן שמגלה ריעות במנה חשובה אצלו, ואם הטעם שיהיה למקבל ברווח סעודת פורים אז תלוי במקבל, ולמעשה ראוי להחמיר כשתי הדעות ואם אחד מהם עשיר ישלח לאדם אחד כפי הנאת עשיר.

ולפי זה למעשה מצות משלוח מנות היא לשלוח שתי מנות ושתייהן חשובות גם אצל עשיר (אם הנותן או המקבל עשיר), ומספיק לקיום המצוה באדם אחד לבד ודי בכך.

שילוח על ידי שליח

עיין דרכי משה (ז), מ"ב (יח)

שר"ת בנין ציון סימן מד

הרמ"א בא"ח סי' תרצ"ה כתב השולח מנות לחבירו והוא אינו רוצה לקבלם או מוחל לו יצא ובדרכי משה כתב כן בשם מהר"י ברין... כבר העיר בשו"ת חתם סופר א"ח סי' קצ"ו דתלוי זה בב' טעמים של משלוח מנות אם הטעם כמו שכתב המנות הלוי להראות חבה וריעות דלפ"ז י"ל דיצא בשלוח דהראה חבתו אבל לטעם שכתב התרומת הדשן דאולי לא יספיק לו סעודתו והוא מסייעו לא שייך זה, ולענ"ד טעם המהר"י ברין ורמ"א כמו שכתוב "ומשלוח מנות" ולא כתיב "ונתון מנות" כמו דכתיב ומתנות לאביונים... מזה נראה דלא הקפיד הכתוב אלא על השילוח דהיינו שיוצא מן המשלוח אבל מתנה לא אקרי רק מה שבא מיד הנותן ליד המקבל דרך אם בא לידו נקרא מתנה...